

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRÍ CZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Négy-hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb tárgyalás a Debreczeni Hirdetési társaság szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díjmin don külön bevitelűt 30 kr.

Czél tudatos küzdelem.

Debreczen, július 17.

Czél talan küzdelem, ezt mondja ma a Pesti Napló a függetlenségi párt obstrukciójára.

A cikk írója nagy fáradságot fordított arra, hogy ezt az állítást szelid okokkal támogassa. Szép és mondjuk ki nyiltan: tisztességes cselekedet. Mert emlékezünk mi még nagyon élénken olyan kormányhü lapokra, amelyek megfeledkezve a tisztességes írásmód minden szabályáról, rugtak, kapálództak és szidkóztak.

Aki meg fogja írni a szubvenczió történetét, mire a Bánffy-epókhöz ér, a szubvenczió fejlődésének szürke fonálán látni fogja piszkos kezeknek nyomait és ennek az epókanak a jellemzését egy szenzációs, sötét fejezetben fogja megírni. Akinek a neve pedig idejűl, az kellemetlenül érzi majd magát még haló poraiban is.

Az előtt a rendelkezési alap jelszava így hangzott: «Rajta fiuk, legyetek tisztességes okosabbak az ellenzéknel és főztek le!» Most brutális hangot parancsolnak a szubvencionáltakra: «Aki pedig leghangosabban tud röhögni a nemzet vágyódásai felett, annak adunk külön borraivalót» . . .

Az extra-borraivaló után való örült hajszában a Pesti Napló, megvalljuk, nem vett részt. És őszinte pátoszszal is

mondja magáról: «Még a leghevesebb összeütközések pillanataiban sem tettük félre soha az elmúlt feyverbarátságunk az emlékeit.» Az egyházipolitikai harc idejéről szól.

Ebből a barátságos elfogulatlanságból azonban hasztalanul formál jogokat ahhoz, hogy a harc delelőpontján, mikor minden jel győzelmet ígér nekünk, amikor a kifejtett erő és a rendelkezésre álló harcosok serege egyformán mutatja azt, hogy ez az ellenzék meg-törhetetlen.

És a kormánypárt volt az, amely ennek a harcnak az elbűstéjén kijelentette, hogy: bennünket nem lehet kapacitálni. Ezek után, mire véljük a P. N. józan, szelid hangját? Hit most már jó kormánypártiak, megszelidültünk, megbántuk a végkimerültségig menő küzdelemre való kihívást?

Nincs okunk hetvenkedni. Minek is? Győzni fog az obstruáló ellenzék, de önhatalmának látványától bizonyára nem fog megrészegedni, mint annak idején a szabadelvűpárt. Győzni fogunk azzal a fegyverrel, amelyet báró Bánffy választott. Ő volt az, aki az érvekkel való küzdelmet már előre kizártnak jelentette ki és ilyen értelemben nyilatkozik pártja előtt ma is.

Miért szivleljük mi meg az onnan érkező tanácsokat, ha a mi intő szavunk ott siket fülekre talált,

És ha figyelembe is vesszük a

P. N. jóakaró cikkét. Csak azt olvas-suk ki belőle, hogy amott tulnan is hisznek a győzelmünkben.

Eresszék át a czukorprémiumot (így szólal meg a cikkíróban az előadó) aztán csatázzon a párt tovább a tizen-hatodik §-ért.

Ez im az első szerény kérése. Hát, kérjük szépen, azon is eldőlhet egy csata sorsa, ha az ellenség markotányos-nőjének utját álljuk el. A küzdelem közepette azt mondani: ezt átengedjük, azt eldöngetjük — legalább is nevetség. Ha a függetlenségi párt győzni akar, nem ajárdékozhatja a kormánynak azt az időt, amit a czukorprémium meg-obstruálásával nyer.

A cikk latolgatja aztán a győzelem következményeit. Hogy mit nyer a függetlenségi párt ezzel, meg azzal? Erre azt feleljük, hogy ez a párt, sajnos, mindig mások számára buktatott kormányt. Politikai rátermettségét bár sok-szor megmutatta, kormányképességét el nem ismerik.

De hisz éppen ez az, a mi a leghevesebb erőkiéjtésre serkinti. Meg kell mutatni a Tamásoknak, hogy a függetlenségi párt, a mely a nemzetben, a legmagyarabb Magyarországon gyökerzik, egyik elemi ereje politikánk vilá-gának, a mely mindig akkor volt legfél-lelmesebb, a mikor lenyűgözték.

Hogy a czukorprémium késői tör-vénynyé emelkedésének nem is lehetnek

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Emléklapok.

— A „Debreczen” eredeti tarczája. —
Írta: **Zalai Márk.**

Még a legjamborabb katolikus sem imádhatta jobban az Istent, nem szeretheti, nem tisztelheti annyira a szenteket mint én.
Csakhogy nekem minden imádoztam, minden szentem a világ második teremője, az erkölcsiök finomítója, nemesítője, a Gondviselés földi helytartója — a nemes nő.

Erős vaskezdekkel a leghatalmasabb, leg-bőleőbb fejedelem sem uralkodik oly korlátlan hatalommal, oly böles előrelátással kiterjedt nagy országában, mint szerény kis birtadalmában gyengéd szeretetével — a nemes nő.

Szeme akkor parancsol lejjavában, midőn könyörögni, keze akkor vezere! legtapintatosabban, midőn mint szelid báránka vezetni látszik.

Nem beszél másról, nem beszél magáról, nem kérkedik, nem panaszkodik. Nincsenek szanakozói, nincsenek irigyei. Csak szeretni tud és azért leginkább ő szerettetik, csak boldogítani tud és azért lejjobban ő boldogul.

A szeretetnek, tisztetnek és becsütésnek legmagasabb foka: az imadás.

Csak azt mondhatjuk igazán, fensőleg, szívvel-élelkekkel állandóan örökké, teljes életben, de meg a föld porában is, ki az anyater-mészet által arra ki van szemelve, ki külső belső tulajdonainál, hozzáunk való ragaszkodó szeretete által arra valóban méltó és érdemes.

Csak azt imádhathatjuk szívünk minden szálával, lelünk egész melegével, érzelmeink mélységével, kit vérünknel: ösztönünk-nél, meggyőződésünknel fogva szeretünk, becsütünk, bálványozunk kell.

Lehet-e valakit jobban önfeláldozóbban szeretni, mint gyermekét az anya?

Lehet-e valakit jobban bálványozni, imádni, mint édes anyját a gyermeke?

Fiatal házások! Jegyezzétek meg köl-csönösen hogy anyósotok egyszersmind há-za-feletőknek imádozt bálványozott édes anyja, ki véghetetlen, mérhetetlen forró szeretetével elárasztott, elkenyészett, boldogított, kit a föld porában is áldani és bálványozni fog, még akkor is, midőn ábrándos szerelmeknek, az illúsióknak édes álmaknak vége szakadt.

Ha édes anyatokra oly áhitattal néztek, mint imádságos könyvekre, mint megváltó-tokra, akkor második anyatokra — anyóso-tokra úgy tekintetek, mint zsolttarra, szent zsolozsmára.

Minden édes jó szó, nyájas tekintet és hálás elismerés, melylyel hazastársatok édes anyjának adóztok, egy-egy újabb áldó szerel-mes levél boldog házasságotok családfáján. — Minden csekély bántódás, ellenszenves pillan-tás ugyananyi pokoli tűz, mely forró szerel-meteket a legpusztítóbb orkán erejével feldul és elhamvasít.

A „ninesetlen” ember.

— A „Debreczen” jogosított közleménye —
Írta: **Tömörkény István.**

A szótalan és csöndes utcák járás-keles közben jobbak, mint azok, a hol folyton jár-nak-kelenek az emberek. Emitt köszöngetni kell jobbra balra, és fogadni is, nemely kö-szönéseket. Nagyon unalmas ez. Ugy tetszik a kik ily helyen szeretnek járni, csak azért mennek oda, hogy egyénének köszöngesse-nek. Mas a csöndes utca. Akácok vannak, az utszélén s a kerítés mögöl a barackka ága neze el. A szemközti való oldalon egy gyerek gyilkol egy eperfat. Erett fekete gyü-mölselei az utszélre potyognak. Valahonnau, (ki tudná, kie) előkövetkezik egy malac és isten ezen adományát saját gyarapítására fordítja.

Ez utcákon, a hol fak és fű-vannak, soha senkinek semmi baja az emberrel nin-

oly szörnyű következményei? Nem kívánjuk mi senkinek romlását. Szébb lesz a győzelem, ha a kormányt nem apró kellemetlenségeken botoltatják el, hanem a tökéletes tehetetlenség pillanatán buktatjuk meg. S hogy nem jönne utána szabadelvűbb kormány? Lehet, hogy olyan kormányelnök jön báró Bánffy után, aki az egyházpolitikában klerikálisabb elveket vall. Ez is csak a szabadelvűpártnak lesz kárára és a 67-es alapnak gyöngítésére és nem a függetlenségi pártnak. De egy dolog bizonyos, hogy szabadságjogokat, elveket bárki más jobban fog respektálni, mint Bánffy Dezső, a ki kiméletlen ravaszágával és kemény öklével egyenesen veszedelme az alkotmányosságának.

Hogy Kossuthnak, Justhnak megfelelő-e a néppárttal való szövetség? ezt kérdezi még a P. N. cikkírója, aki valamivel előbb még azt vallja, hogy a függetlenségi párt a »szabagelvűség kultuszától soha el nem tántorodott«. Erre könnyű felelni. Ez a pillanatnyi szövetség klerikális hírbe nem fogja hozni a függetlenségi pártot.

A sajtószabadság védelmében pedig valóban balgaság volna megkérdezni a szövetségesek egyházpolitikai elveit.

Attól sem félünk, hogy a parlamentáriszmus megrontását rójják fel bűnül az obstruálóknak. Üres beszéd. Azok vétettek legtöbbször a parlamentáriszmus ellen, a kik az ország tanácskozási termét megtették hatalmi erőpródukciójuk szervezésévé.

Tessék érvelni, czáfolni, komolyan és őszintén tanácskozni és ne méltóztassanak ukázbán letillani a véleményeket.

Előbb bukjon meg losonci báró Bánffy Dezső. A többi nem félünk. A P. N.-nak se fájjon a mi fejünk. És végzetül, bármennyire is hiszünk az ő joakarátának őszinteségében, a csávéba került kormánypárt közlönyétől nem

teszszük fel, hogy bennünket félt. A saját bajában doktorkodik a hamis.

A küzdelem pedig igenis czéltudatos.

BELFÖLD

Változás a közös kormányban. Rendesén igen jól beavatott helyről kapjuk a következő értesülést, melyet egyelőre, minden fntatással, de érdekes tartalmánál fogva teljes terjedelmében közreadunk:

A bécsi politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy Kriehammer báró legközelebb, valószínűleg még a delegációk összehűlése előtt, megváltik a közös hadügy-miniszterium tárcájától és lemegy Szerajevóba, Bosznia- és Hercegovina katonai kormányzójának, míg Appel bárónak, a jelenlegi kormányzóznak, ki egyike azon kevés tábornokoknak, ki még hadjáratokban részt vett, a magasabb katonai vezénylésben jutna befolyásos szerep. A jövő hadügy-miniszterének Rheinländer bárót, a dalmát hadparancsnokot emlegetik, de Fejérváry báró sincsen egészen kombináczió kivül. E személyváltozások, melyek még sok más változást is maguk után fognak vonni, már csak igen közeli jövő kérdését képezik, és már a közelben várható politikai események a közös kormányzatban beálló kríziseknek mintegy előre vetett arnyékául tekinthetők.

Az országgyűlési gyorsíróiroda.

Irta: **Polgár Kálmán.**

Debreczen, július 17.

Abból az alkalomból, hogy lapunk legközelebbi számaiban pártunk néhány jeles tagjának az országgyűlésen elmondott beszédét szövegszerűen közöltük, nem lesz érdektelen, ha azon organum szervezésére vetünk egy pillantást, melynek köszönhető, hogy az országgyűlésen elhangzott beszédek, már másnap az ország legtovábbi vidékein is híven s részletesen olvashatja.

Az országgyűlési gyorsíróda alkotmányunk újraébredésével egykoru. Az 1867-ik évben lett részletesen és kimerítően szabályozva annak szervezete és pedig úgy, amint még ma is érvényben van.

Az országgyűlési gyorsíróda áll 2 főnökből, 4 revisióból, 12 gyorsíróból s a megfelelő számú irnokból.

Az írás pedig úgy történik, hogy a gyorsírók 5 perczenként váltják fel egymást; a revisorok pedig félóránként, így tehát egy rendes képviselőházi gyűlésen egy gyorsíró 4-szer ír, egy revisor pedig 2-szer. Tehát pl. 10 órától egy revisor ír $\frac{1}{2}$, 11-ig s ez alatt az idő alatt 6 gyorsíró váltja fel egymást. Ennek az időnek pontos betarthatása végett a ház asztalára egy óra van helyezve, mely minden 5 perczbe egyet üt, amikor a gyorsíró felváltja társát s minden félórában pedig kettőt üt, mikor meg a revisor váltja fel társát. A revisor egyrészt ellenőrzi a gyorsíró munkáját, másrészt pedig a gyorsírók váltakozása közben netalán előforduló hiányokat pótolja ki.

A mint tehát az első 5 percz letelt, a gyorsíró az irodába megy, hol stenogramját egy irnoknak diktálja, ki azt közönséges írással s egyenesen vegytintával írja: a második 5 percz leteltével a második gyorsíró kezdi meg a diktálást; s hasonlóképen a 3-ik, 4-ik, 5-ik és 6-ik, ekkor, amint a 6-ik gyorsíró is letelt, egyúttal a revisort is felváltja társá s ez hozzáfog a felülvizsgáláshoz annak a szövegnek, melyet az eddigi gyorsírók irtak az ő turnusa alatt s csak az így felülvizsgált szöveg kerül aztán a nyomdába, hol lithograph utján sokszorosítva a sajtó rendelkezésére bocsátatik. S így megy mindig az ülés végéig.

Szokásban van különben az is, hogy a szónokok különösen nagyobb s fontosabb beszédeiket személyesen is átadják s az esetleges eltéréseket kijavítják, de minden fontosabb módosítása a szövegnek a gyorsíróda főnöke s a ház elnöke beleegyezésével lehetséges.

A főnökök állapítják meg az írás sorrendjét s a revisorokat helyettesítik, ha azok betegség vagy bármí más akadály gátolja a megjelenésben, vagy pedig egyes jeles szónokok és pártvezérek szónoklatait jegyzik.

Ez eddig még igen egyszerű dolog, de már sokkal bonyolultabb a helyzet akkor — ami szerencsére nem gyakran esik meg — ha egy képviselőház, mint a főrendiház egy időben tart ülést; ekkor az egyik főnök a főrendiházban, a másik főnök pedig a képviselőházban működik megfelelő számú gyorsírókkal és irnokokkal. Ekkor természetesen már nem lesz annyi ideje a gyorsírónak, hogy addig, míg reá kerül ismét a sor, lediktálhassa a beszédet az irnoknak s ennél fogva utólagosan kell a diktálást végezni, vagy pedig úgy segít magán a gyorsíró, hogy az irnoknak is diktál, de egyúttal ő maga is sajátkezüleg teszi át a stenogramm másik részét, hogy az ülés vége

esen. Itt nem jön előbbem a szokásos kiváltás, hogy hallottam-e már, hogy Kapualj Péter felesége megszökött a főorgonistával. Sem senki nem mondja, hogy ez vagy amaz sikasztott. Sem senki nem mondja, hogy miféle botrányok vannak. Olyan jó az, semmiféle botrányról nem értesülni. Az ember legalább nem építődik, hogy mi: mennyi börtönbéli ember van ismerősei között.

Igy, néptelen utcába járni, kedves időtöltés. Senki elebed nem áll a maga faragott mosolyával és senki henczege nem megy a tulso oldalon ama megokolással, hogy az ő cipőjének a sarka magasabb. Itt csönd van és egyszerűség, amit úgy mondanak a világiakban bővelkedők:

— Alpári helyzet.

Természetesen, hogy alpári, mivelhogy paraszti. Paraszti dolog az ma, társalkodni a paraszttal. Pedig a paraszttal társalkodni szép s annál inkább is érdemes, mert sok tanyai paraszt akad, a kinek külföld könyvtára van, mint sok fehérkamáslis urnak. Azzal a különbséggel, hogy a paraszt ama könyveket el is olvasta. Rongyosak is a könyvei.

— Az a legszebb könyv — vélte egyszer tanyahelyen Vízhozó Mihály — a melyik rongyos. Lám a biblia is ügön rongyos nálunk, mert nagyon forgatja a közönség.

Vízhozó Mihály nazarénus, neki így könnyű beszélni az állapotokról. A ki azonban nem

nazarénus, még tiszteli a boritalt. Ilymódon történt, hogy jön szemköt az utczan egy ember, két darab hasábfá a vállan. Munka után volt már az idő, késő délután, az ember ezt a két hasábfát bizonyosan a napszámon felül kapta, mert dolgozott érte. Partí mankás volt ez, afajta zsákoló és kubikos, aki nap-nap után abból él, a mit keres. Alacsony és lehetetlen szűkvallu ember, szinte csodálni való, hogy valla keskeny csontjain miként foglalnak helyet e súlyos fadarabok. De csak egy ideig viszi. Mikor a második ház ellen ér, leteszi a hasábot, a kerítéshez támasztja, ő maga pedig a koresmába megy. Az a ház ugyanis koresma.

Természetes, hogy utána óvakodik az ember. A parti munkás beköszönt jövesté-tel, a mit szintazonképp viszonzoznak. Továbbá két deczi bor irányában bátorodik nyujtani panaszát. Abból iszik egy darabot. Akkor látja, hogy nézik. Vékony, alacsony férfi ő, a fején azonban nincs semmi kivetni való. A feje formás, széles és nagy.

— Hiába néz le az ur — mondja minden bevezetés nélkül. — Tudja-e, hogy én ma, ha akarnek, órnagy lehetnek?

— Miután válasz a kérdésre nem adatott, annál jobban kezdte beszélni:

— Hát tudja-e az ur — beszélt a távolos asztaltól — hogy a kivel én szolgáltam együtt a katonaságnál, az mán órnagy. Itt

van most is a gárniómba. Nagy sarzsi az órnagy sarzsi. Egy csillag meg egy aranygallér képezi az órnagyot. Hatvankilenczben együtt rukkoltunk be. En azonban nem vittem tovább, csak czukfirer voltam. Lehettem volna őrmester is, de nem lehettem. Tudja miért nem? Ezért-e!

Meglköfte kezével a kétdeczi poharat, hogy lotyogott benne a bor.

— Ezért nem lehettem. Pedig, kedves uram, akkoriban a ki észszel élt, annak nagy előhaladása történt. Nekem rokonom a Villám János, a huszároktul. Az most a honvédoknál altábornok. Huszár altábornok! Két csillag, köröskörül aranygallér és pirosbélesű köpenyeg képezi az altábornoki rangot. Az nekem egy rokonom, hogy a feleségének a kisebbik öcsce az én feleségemmel testvérsógor. Valóságos tulajdon testvérsógor. Náczi bácsi, az isten áldja meg, ugyan adjon még két deczi bort.

A Náczi bácsi hozta a bort. Ő harmadik asztalnál ült, háttal volt neki a beszédes ember s a háta mögöl integetett, hogy minden úgy van, a hogy beszél.

— A Villám János másik sógora pedig rendőrsparancsnok. Bizonyosan ismeri a kedves ur. Látja, ez a sors. Nézze, ez az órnagy-e akivel együtt rukkoltunk be hatvankilenczben, nem felejtett ám el. Ha találkoznunk, kezét fog velem, meg is szoritja. Ezt a kezét, az én

után egy pár negyedóra múlva készen lehet a teljes és részletes napló.

A gyorsírók ezen munkája egyike a legidegtróbb foglalkozásoknak: mert a gyorsírótól a legszigorubb figyelmet követeli meg, hogy megfelelhessen hivatásának. Hátha még hozzá vesszük, — ami szintén igen sokszor megtörténik, hogy a szónok áthatva a lelkesedéstől, hévvel s egész gyorsan beszél, úgy hogy a gyorsíró csak nehezen tudja követni; az pedig a legnehezebb feladatok közé tartozik, mikor zajos üléseken a szónok szavát a zajtól nem igen lehet hallani s a közbeszólásokat is jegyezni, ezek a gyorsíró munkáját még inkább megnehezítik.

Hogy pedig csakugyan idegtró s fárasztó munkát végez a gyorsíró, mutatja az is, hogy a gyorsíróknak régi tagjai épen ideg haj miatt voltak kénytelenek nyugdíjaztatást kérni, (mint K ó n y i Manó), vagy pedig ez okozta halálukat mint M a r k o v i t s Ivánnak.

A magyar gyorsíróda szervezeténél jobbat s czélszerűbbet egyik európai állam sem tud felmutatni, hozzájárul ehhez az a körülmény is, hogy nálunk a gyorsírók államhivatalnokoknak tekintetnek; míg pl. Ausztriában csak a gyorsíróda főnök van kinevezve, az egyes gyorsírókat pedig a főnök alkalmazza saját belátása szerint s itt a gyorsírók jó részben egyetemi hallgatók s főképen a joghallgatók soraiból kerülnek ki, kik saját tanulmányaik folytatása alatt ebből tartják fenn magokat; pályájuk végeztével pedig odahagyják a gyorsíródat, mint amely különben sem nyújt biztos és állandó existenciát.

Ezen és ilyen szervezettü organum által valószínű meg az, hogy a fontos nyilatkozatok, maradó becű tanulmányok s tanácskozások ne csak minden honpolgárnak hozzáférhetőkké tétessenek, hanem egyszersmind az utókor számára is a magunk teljességében s valódiságában fennmaradhasanak.

Presbyteri közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 17.

A vasárnap délelőtről elhalasztott gyűlését tegnap délután tartotta meg az ev. ref. egyház presbyteriuma P u k y Gyula és N é m e t h y Lajos elnöklete alatt.

A gyűlés egyik legfontosabb s legkedvesebb tárgyát az énekvezéri állás betöltése iránti intézkedések képezték. Előbb kisebb

fontosságú ügyek kerültek tárgyalás és elintézés alá. A megüült bizottsági tagsági helyeket betöltötték; a városi tanács átiratát a nagytemplom renoválása alkalmából felmerülő in'ezkedések megtétele czéljából tudomásul vették s közlik a vállalkozó építésznel.

Vitát idézett elő a tanácsnak egy más átirata, melyben a presbyterium tudomására hozza, hogy a kut-utczai iskola tanítója két szobát egy szegénysorsu családnak albérletbe kiadott, a család egyik gyermeke ragályos betegségbe esett. — A t a n á c s kéri a p r e s b y t e r i u m o t, hogy sürgősen intézkedjék a közegészség tekintetében, hogy az iskolánál a tanító a saját használatára bocsátott lakást másoknak albérletbe ki ne adhassa. Többen szóltak e tárgyhoz s akadtak olyanok is, kik az iskolaszékre akarták hártani a visszaélést, mivel az nem nézett utána, de kiderült, hogy az iskolaszék tudta és beleegyezése nélkül cselekedte azt a tanító s az iskolaszék is csak az átirat vétele után értesült.

A presbyterium végre kimondotta, hogy hasonló esetek elő ne forduljanak, az iskolai lakásokban csak tanítók és családjaik lakhatnak. S z ü c s Elek pénztári ellenőr hat heti szabadságot kér, mit megadnak. Helyettesítésével H ó d y Béla egyházi levéltárnokot bízzák meg.

Ezután került a sor az énekvezéri állás betöltésére vonatkozó intézkedések megtételére. A presbyterium egy küldöttséget bízott meg D i c s ő f y József elnöklésével, hogy tegyen jelentést az énekvezéri állás betöltésére vonatkozólag.

A jelentés felsorolja az énekvezér javadalmazását s végül, hogy pályázatot hirdetnek az állásra. A jelentésbe még egy pont is van, mely azt mondja, hogy az egyház a nem pályázók közül is választhat. M i t r o v i c s s még többen szóaltak fel az iránt, hogy azt a pontot hagyják ki, mely szerint az egyház nem pályázók közül is választhat.

A presbyterium ezt elfogadja. Somogyi Pál főjegyző azt kérdi, vajlon a pályázati feltételeket közöljék-e az esperessel s kérjék-e ki

beleegyezését. Sz. N a g y Károlynál ez ugyan nem volt, de most ezt cselekedni nem lehet. Többek felszólalása után határozatba ment, hogy a pályázati feltételeket beleegyezés véget közlik az esperessel.

A pályázati s a próba határidőt meghosszabbítják. A pályázati kérvények beadásának határidejét aug. hó 17-re, a próbaéneklés s orgonázás határidejét pedig aug. 27-re tűzték ki.

A további teendők elvégzésével az elnökség bizatik meg. Jeney József, volt egykori főpénztárnok halálát, ki 18 évig volt az egyház szolgálatában, részvétellel tudomásul veszik s elhatározták, hogy emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg s családjához részvét-iratot intéznek.

Azután a presbiteri közgyűlés összes tagjai átmentek a javítás alatt levő nagytemplomba, hogy kiválasszák a templom különböző részeire festett próba színek közül azt, a melylyel a templom befestendő lesz. Összesen 6 szín közt volt választás, de minden színnek 2 árnyalata volt, virágos és sötét. Az építéseket vezető bizottság 2-ös és 6-os szín közt nem tudott megállapodásra jutni.

A színeket megzemlélt presbiterium közgyűlése azután a tanács tereembe vonult vissza határozatot hozni. S z a b ó László véleményezi a sötétebb színeket, így az 5-ös színt, mert az idővel fakulni fog s így mindig meg fog felelni feladatának.

T c t h Béla szakértő szinte a sötét színt pártolja. P u k y elnök azon véleménynek ad kifejezést, hogy a szín az ev. r.-f. templomokban mindig a fehér volt és éppen ezért ajánlja az egész világos 6-os színt a presbyterium elfogadására.

A presbyteri közgyűlés többsége által a 6-os számú szín fogadtatott el.

Ezután a közgyűlés a tárgysorozat kisebb fontosságú ügyeit intézte el.

Behajthatatlan követelések.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Debreczen, július 17.

Nem nagy dologról van szó. Mindössze arról, hogy a magyar jogállam a követelések bizonyos nemétől megtagadjon a jogvédelmet. S nem ám valami tőzsde, vagy kártyajátékból eredő követelésektől, hanem teljesen jogos, tisztességes és jól megszolgált követelésektől, amelyeknek csakis az az egy hibája, hogy nem h a l a d j á k m e g a h u s z f o r i n t o t.

Hát hiszen csekély összeg amolyan két tizes bankó, ha még olyan ropogós is. Az igaz. De hát van olyan szegény iparos ember is, aki két ilyen bankóért egy álló hétig dolgozik s keservesen megérzi, ha aztán a mikor megkereste, elvonják a szájától. És van elég jómódu kereskedő, sőt gyáros is, a ki olcsó cikkeket forgalomba hozatalából él kénytelen vevőinek hitelre adni tíz-husz forint értékű portékát s ha aztán a vevői nem fizetnek s nem áll módjában per utján sem követelését behajtani, akkor bezárhatja az üzletét.

Az 1894. évi november 1-én lépett életbe a sommás eljárásról szóló új törvény. S csakhamar kimondotta a kir. Kuria teljes ülése, hogy a husz forintot meg nem haladó követelések, még ha kereskedelmi természetűek is, nem tartoznak a sommás eljárásra, a mi azt jelenti, hogy az ily követelést csakis a községi bíróságnál, vagy pedig fizetési meghagyás utján lehet érvényesíteni. Az erre vonatkozó törvények értelmében pedig csak is a z a d ó s l a k ó h e l y é n i n d i t h a t ó m e g a p ö r, t e h á t a h i t e l e z ő n e k a z a d ó s l a k ó h e l y é r e k e l l m e n n i e k e r e s e t é v e l é s

kezemet. Azt mondja oiyankor: hogy vagy régi jó cimborám? Látja, az ilyen ember képezi az örnagyot. De nemcsak, ha úgy elvéte, valami kis utcában találkoznak, hanem akárhol hozzám ereszkedik. Szép is az ilyesmi egy ilyen embertől.

Ivott lassan s megnézte, hogy mennyi maradt még a pohárban. Biz abban nem sok.

— Kedves ur — szolt át megint az asztaltól — nézze csak, hetvenkilenc előtt együtt dolgoztunk a Back-malomban. Nem is Back-malom volt az még akkor, hanem azon a néven nevezték, hogy eksport-malom. Ő csak olyan külső őr volt, én pedig a finom lisztnél dolgoztam. Ő őr volt, én a finom lisztnél. Amaz most örnagy én meg mi vagyok?

Vékony, szürkés bajusza lekonyult, ahogy összefogta a száját.

— Mi vagyok? Vizparti ember vagyok, sohasem leszek más. Amannak pedig nyitva az ut az ezredességig. Arany gallér és három csillag képezik az ezredest. De azonfölül már megint vizsgát kell tenni. Tudom mondta nekem. Náci, bácsi, az isten áldja meg; adjon még egy pohár bort... Én voltam a finom lisztnél, ő csak kint bakteroskodott. Ez a sors, kedves uram.

Ütött-vert p i p á t szedett elő a zsebéből pedig egy marék d o h á n y t. Rá is gyujtott.

— De azért látja — folytatta megint, én nem vagyok szociáldemokrata pártos. Tudom én kivel beszéllek. Ne képzelje hogy nem tudom. Toll és papiros képezik az újságszerkesztőt. Hanem kedves ur, de sok hiábavalóságot irnak néha abba az újságba. Szociáldemokrata! Én?

Nem igen égett a pipa. Gyufáért kellett kotorászni a zsebben. Lassan került elő, bizonyosan kevés volt az is.

— Nézze — mondta — Ujvidéken kubikmunkán voltam és volt köztünk egy gróf. Érte jött hintón a bátyja, elvitte, felöltöztette, ötveneseket adott neki meg százásokat. Csak visszajött. Azt mondta, kedves barátaim nem hagyom el magukat. Miért jött vissza, kedves uram miért? Mert kubikmunkára esik legjobban az ital.

Fölállt most.

— Isten áldja meg kedves uram — mondta. Náci ur, a szombat képezi a fizetést. Megyek haza. Fáradt vagyok.

Lassan haladt ki az ivóból, odakint fölvette a hasábfákat s ment kifelé amerre a szegények házai vannak. Távozóban még hallani lehetett, a mint beszélte;

— A tulajdon testvér sógorom altábornok a huszároknál... Én pedig mint nincsetlen szegény ember képezem a világot.

pedig s z e m é l y e s e n, mert ily ügyekben költséggallapításának nem lévén helye, ügyvédet nem bízhat meg a hitelező, ha csak egész követelését vagy annak tulnyomó részét oda nem akarja adni ügyvédi díj fejében. A helyben lakó adóssal szemben még hagyján. A szerencsétlen hitelező beletörődik, hogy otthagya üzletét, egy-két órát tölt a panasz beadásával, aztán két-három órát lebzsel a tárgyaláson, esetleg még a végrehajtóhoz is elmegy vagy ötször-hatszor sürgetni stb.

De mit csináljon szegény, ha vidéken lakik az anyósa? Menjen el ma Ujvidékre, holnap fogasra s holnapután Kassára tárgyalni? — Még a kuria portásának is be kell látnia, hogy ez merő lehetetlenség!

Egyszer 20 frtot, vagy 14 forint 30 krajczárt oda hagyhat esetleg veszni a szegény ember is. Káromkodik egyet s aztán megnyugszik a sorában. De van ám nagyon sok ily iparág is, a mely csupa ilyen apróteielekkel dolgozik. Gyujtót, élesztőt, gombostűt a kis-kereskedő soha sem rendel 20 frt áránál többet. Már most a gyáros, vagy kereskedő, szétküldi az ily árukat s könnyen megeshetik, hogy egy év alatt ezekre és ezekre menő oly követelések gyűlnek föl, a melyeket nem bír behajtani. Nem azért, mert talán az adósok nem volnának fizetőképesek, hanem csupán azért, mert a törvény nem nyújt rá módot és utat. S minthogy az adósok közt is sok a ravasz ember, az a divat kezd járni, hogy a vidéki megrendelők nagy tömege egyszerűen nem fizeti a husz forintot alul levő tartozásokat, sőt az a f u r f a n g is kezd már lábra kapni, hogy nagyon sok szemes vevő a nagyobb összegű tartozásából levon vagy tizennyolcz-tizenkilencz forintot, például nyolczván forint helyett csak hatvanegy forintot küld be s aztán jót nevet a markába, mert a hitelező, a ki pedig talán sokkal szegényebb az adósánál, soha sem érvényesítheti a jogtalanul levont összeget. Bizvást merem állítani, hogy sok százezer forintra rug az ily érvényesíthetetlen követelések összege csak Budapesten egymagában is.

Es most még egy szempont. A mily igazságtalan és abszurd ez az állapot idehaza magunk között, épp oly szégyenletes sőt egyenesen kompromitáló a külfölddel szemben. Na vásároljunk a külföldön, szerezzük be szükségleteinket lehetőleg itthon. Igaz. De ha már külföldön vásároltunk, akkor is fizessünk is érte. De meg van számos oly lényeges szükségleti cikk, mely ma még csakis külföldről szerezhető be s ily cikkeket kereskedőink tömegesen hozatnak külföldről, Ausztriából, Franciaországból, Németországból.

S vajmi sok honfársunk akad, a ki nem fizeti meg a nagyobb tartozásait sem, hát még a 20 frton alul levőket! Avagy nagyobb tartozásából levonja a salvus konduktust élvező 20 pengőt! S aztán mit tegyen az a magdeburgi vagy lionyi gyáros? Jöjjön el gyorsvontaton a budapesti VIII. ker. községi bírósághoz tárgyalni? Ezt ugyan nem, hanem azt teszi, hogy az érvényesítés akadályait vele lehetőleg szerény alakban közlő magyar ügyvédnek azt írja, hogy Magyarország még sincs Európában s hogy az esetet saját igazságügyi-miniszterével közölni fogja kellő represszáriák alkalmazása végett. S a magyar ügyvéd csöndesen szégyenli magát s hallgat.

Azaz, hogy dehogyan hallgat. Sőt az egész testület a maga teljességében, mint ügyvédi kamara, fölirt a minisztériumhoz e botrányos állapot megszüntetése végett. Mert tudniillik az, hogy a kuria plenáris határozata helyese vagy nem, az többé nem lehet vita tárgya. A legfőbb bíróság elvi határozata kötelező erejű és az életben levő törvény betű szerint való értelmével megfelelőnek fogadandó el, úgy hogy most már csak arról lehet szó, hogy maga a törvényhozás akár hiteles törvénymagyarazatot, akár egy rövid, háromsoros új törvény alakjában mondja ki, hogy a husz forintot meg nem haladó kereskedelmi követelések is a somnás peruttra tartoznak. Az ügyvédi kamara tehát ily irányban kért intézkedést a minisztériumtól; az az ügyvédi kamara mely a törvény világos szavai szerint a jogszolgáltatás terén mutatkozó hiányok

orvoslása iránti véleményadásra s javaslatlételre hivatva van. S felirt a minisztériumhoz a kereskedelmi és iparkamara, valamint a kereskedelmi csarnok is. Mindhiába. Az igazságügyi-miniszterium mindhárom fölírtra csupán az: felelte, hogy nem szándékszi intézkedni, hanem majd az általános pörrendtartás tárgyalásának keretében fog a törvényhozás esetleg ez irányban is határozhatni.

A ki tudja, hogy ez az általános pörrendtartás még a minisztérium méhében hever s hogy ily nagy fontosságú törvényhozási mű, főleg nálunk, mily nehezen születik meg, az tisztában lesz azzal is, hogy vagy tíz esztendőig megmarad a régi állapot.

Farkas Gyula dr.

TARKA-ÉLET.

Tirol-i népdalok.

— Snadahüpfenek. —

Nóde ez a bakter egyszerű
Csunyául megjárja.
Amikor az éjfél fujja
Ugy haragszom rája.

Hogy az ördög vinné mir el
A lármás kürtjével:
Fölveri a galambomat
Minden áldott éjjel.

Aszondják a legényesóktól
Bajusza nő a leánynak;
Ha úgy lenne, de mekkora
Bajusza vána a rózsámnak!

Átültette: Róna Béla.

Szentgyörgyi bácsiról.

— A kilenczvenkét éves öngyilkos. —

Törjük össze a pennát, törjük össze a kalamárist lelkeim. Mert kikben bizzunk hát, kiknek a töviskes élet pályájából merítsünk vigasztalást...

Kilenczvenkét esztendőt megélt, átszenvedett az öreg Szentgyörgyi bácsi s most a sirja szelén felakasztotta magát...

Kilenczvenkét esztendő?!... Hisz ez csak a kiválasztottaknak adatik s mi, hogy viccezt faragjunk a fekete fakoporsónál, azt ne kívánják tőlünk...

Ezt az öreg embert mindnyájan jól ismertük, mi kis diákok az első vaskos „jenitgét” cigarettát, Szentgyörgyi bátyánktól vásároltuk, akkor is a 70-es években is öreg volt már a bácsi, — kinek házisapkájára majdnem egy felszázad zsirja rakodott le...

Pálkára a diák a vén kollegiumból hozzá tért be az öreg Stenczinger háza, hol az üzlete volt Szentgyörgyi bácsinak, már csaknem felszázad tünése óta...

Öreg, öreg bácsi, alakja a kornak, mi letűnt, mi többé soha vissza nem jő s mi veveled a czég táblára, a bolt ajtóra akárhányszor kiiratta:

— Árpa elfogyott, zabjón, kukoricza kapható...

Öreg, öreg Szentgyörgyi bácsi a te két kopogó mankóddal beh kedves is voltál minekünk, kik az idők selymes mohába szeretjük arcunkat betemetni, kik a roskadt, öreg kuriáknál bámulva megállunk, kiknek perczezős porzós levelei öreg atyáinknak könyveket csinálnak szemünkbe, mikor olvasunk vitézekről, honvédekről, kik a lóról leszállván görbedezni a mindennapi kenyérért oda állottak a pudli mellé is...

— Kipp, kopp, kopogott a mankód öreg bácsi, mikor hetven éven tul lévő le-

nyod végig kíséretett a Csapó-utcán hazafelé. És nem is vettek észre Szentgyörgyi bácsi, mikor mi megállottunk s néztünk utánad, ábrándosan gondolva a töled vásárolt első „jenitgét” cigarettára s a korra, mit te átéltél, mikor még a czimeres levélnek volt becsülete, mikor még Csáthy uram a könyvek kiadója is, úgy czimezte magát Vitézlő Csáthy, a nemes Csáthy. Kilenczvenkét esztendőt élt s átszenvedett a jó öreg, a kedves Szentgyörgyi bácsi és akkor felakasztotta magát, ha szölanánk is, hát ugyan mondhatnánk-e erre a korra hibe kritikát.

— Kipp, kopp! nem fogjuk többé soha a Szentgyörgyi bácsi mankójának a biczegését hallani, mikor a leánya, a hetven esztendősen lévő leány végig kíséerte a csapó-utcán, ahol valamikor régen, rózsá nyit minden kis kapuban, olyan szép volt a leány, olyan bámulatos volt az üdö, mint a nagyerdei virág...

Kipp, kopp! nem fogjuk többé azt a biczegést hallani, nem soha, mert holnap eltemetik Szentgyörgyi bácsit, a legőregebb boltost Debreczenben...

Paulus.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók táviratai. —

Budapest, július 17.

Bánffy a máglyán.

Az országházban először Fáy István beszélt, a ki kijelentette, hogy nem félték az ellenzékiek a Bánffy fenyegetéseitől, mert ha erőszakoskodik, olyan máglyát gyujtanak alá, melyen Bánffy a bársonyszékével együtt elfog égni.

Polónyi beszél.

Polónyi hivatkozván arra, hogy Bánffy czukoradóra oly javaslatot akar leaddni, hogy bármikor elfogadtatiks visszaható erővel bírjon, kijelenti, annak két konzekvenciája lesz. Először, hogy még egy szakaszt kell hozzátűzni (Derűtség), másodsor, amint meglátják, a c z u k o r 2 frttal olcsóbb lesz, egész addig meg, az új javaslatból törvény nem lesz. Majd gondunk lesz rá, mondta Polónyi, hogy ezen intervallum alatt a magyar kereskedők legalább egy évre való czukrot beszerezhessenek. (Viharos tetszés.)

Majd Tiszára s Bánffyra czélozva mondá: szegény ördög, az kinek Belzebubja tanácsadója. Egyik elviszi a másikat, de bár ha egymást elvinnék (viharos eljenzés) a Kossuth javaslatát pártolja (tetszés és taps.)

szünet után.

A szünet után Olay interpellálta a minisztert függetlenségi egyletek alapszabályainak jogtalan hatalmi érdekből visszautasítása miatt és ugyancsak interpellálta Olay Bánffy a munkások ügyében.

Pletyka hir.

A pflyosói hírek szerint Bánffy a szabadelvű párt heifő esti értekezletén teszi meg az indítványát a hosszabb ülésekre és a házszabályok illető részének a revidálására.

Léghajó a Spitzbergákon.

Andree, ki léghajón akarja az északi sarkot megközelíteni. — a Spitzbergákon felszállt. Olyan nagy vihar volt, hogy a parancsait telefonon osztogatta.

Görög—török alkudozás.

A nagyhatalmak a Törökország hadikárpótlását 4 millió pontban alapították meg. Magát a kapituláció szabályozását Görög s Törökország közvetlen megegyezésére bízták Európa felügyelete alatt. T e v f i k pasa külügyminiszter s a szultán is hozzájárulnak elvben a nagy hatalmak által ajánlott békefeltételekhez.

Ujdonságok.

* **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor d. u. 3 órakor Geisztlinger Pál segédlelkész végzi az istentiszteletet.

* **Személyi hir.** Darányi Ignácz földmívelési miniszter városunkba érkezett s a Bika szállodába szállt.

Jeney József.

1827—97.

A debreczeni függetlenségi pártnak mély gyásza van ma, a ravatalon fekszik Jeney József, a párt egyik legbuzgóbb tagja. Jeney József, ki a szabadságharcot mint honvédhadnagy küzdötte át, 1875-ben, a debreczeni függetlenségi párt alakulásakor első elnöke volt a függetlenségi pártnak, ugy szinte elnöke volt a debreczeni függetlenségi körnek is. Az egyház, a város a családja mind sokat a beszámítható erőt veszítettek Jeney Józsefben, kinek elhunytakor mi, a lep szerkesztősege is igaz gyászt öltünk, mivel Jeney József lapunknak, a Debreczennek is tulajdonosa volt. A család következő gyászjelentést bocsátotta ki: Özv. Jeney-Szabó Józsefné szül. Koszorus Therézia, mint neje, ugyszintén gyermekei: Jeney-Szabó Emilia férjével Bacsó Balinttal, Jeney-Szabó Miklós és Jeney-Szabó Aranka férjével Kondor Kálmánnal; továbbá egyetlen unokája Jeney-Szabó Ilona-Margit, testvére özv. Zilahy Sebbes Györgyné szül. Jeney Szabó Erzsébet és sógora Koszorus Lajos családjával egy a magok, valamint a nagyszamu rokonság nevében mély bánattal jelentik a jó édes atyának, férjnek, nagyapának, szerető testvérnek és sógorának borosjenői Jeney-Szabó Józsefnek a debreczeni ev. ref. egyház nyug. főpénztárnokának és presbyterének, Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottság tagjának és 184/849-iki honvéd hadnagynak, folyó hó 16-án d. e. 10 és fél órakor, életének 69-ik, boldog házasságának 44-ik évében végegyengülésben történt csendes elhunytat. A holdogultnak hült tetemei folyó hó 18-án, vasárnap d. u. 3 és fél órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Nagypéterfia-utca 975. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőben levő család sírboltban örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket és az elhunyt tisztársait szomorodott szívtel meghívjuk. Debreczen, 1897. július 16. Legyen könnyű porai felett a jó anyaföld! — Aldás emlékre! A temetést Gebauer „Érczkoporsógyár” tem. int. rendezi.

* **Strobl és Tóth András.** A debreczeni első takarékpénztár 600 forint szöndíjat tüzött ki művészi célra. A pályázatot egy protekció s szöval tegnap ítélte oda az igazgatóság többsége két ismeretlen kiskoru tehetségnek Tóth András szobrász művéssel szemben. — akit pedig Strobl a genialis szobrász tanár a következő megleghangu levélben ajánlott a takarékpénztár igazgatóságának:

„A Debreczeni Első Takarékpénztár Tekintetes Igazgatóságának!

Örrendetes tudomásomra jutott, hogy az első debreczeni takarékpénztár 50 éves fennállása emlékére egy humanus és nemes célú alapítványt tett tehetséggel bíró tanulók segélyezésére és kiképzetésére.

Bátorit becses figyelmét Tóth András debreczeni szobrászra felhívni, ki nálam a vezetésem alatt álló állami szobrász iskolában mint növendék egy évet töltött s ezen idő alatt rendkívüli nagy szorgalommal és kitartással működött, mint igen szép tehetséggel bíró egyént a további kiképzetésre melegen ajánlom a Tekintetes igazgatóság pártfogásába és becses figyelmébe.

Teljes tisztelettel maradok
Strobl Alajos szobrász tanár.

Budapest, 1897. Junius 29-én.

Eddig a Strobl tanár levele, most már kíváncsian várjuk, hogy a protekció kegyeltjei mikor fognak hasonló levelet felmutatni? Igazán kár, hogy az ilyen levélhez is nem lehet szavazat többséggel jutni.

* **Egy üres fészék „Minek is van szerelem a világon.”** Ez egy olyan tétel, melyet minden 16 évestől feljebbi emberi lény ábrándosan foglalkozott már ez ideig minden tekintet nélkül nemre nézve megfajlás helyett s a feleletet egy sohaj. Gyakran szép összeálló párokat lát az ember egymásba font karokkal sétálni. Irigylet szép a pár szeretik is egymást és mily boldogok lennének — együtt. . . . A férj, mint vihar edzett hölgy s karján a bájos imáandó feleség a tölgyel övedző gyendéd törékeny repkény. . . . Oly szép az ilyesmi szinte jól esik az ilyen ideális szerelmet látni. . . . És egyszer a boldog, irigylet férj teendőit végezve haza megy, hogy felesége gyengéd szeretetében leljen karpótlást a napi munka faradalmait után. Megcsókolva az imádott kis feleségét, annak méz édes ajkairól szívja a menyország mindenkéjes örömet. S otthon csendesség van, néma a ház tája s talán a szép menyecske a rekkendő hőség után alszik, pihen, almodik. Halk léptekkel közeledik a férj, hogy álmában csókolja meg őt, de se a pamlagon, se sehoh nem lel az egész lakásban. Egy szekrényke tetején lelt csak egy pár sor írást, melyben egy hűtlen asszony mond Isten hozzádot és megy, szál szerelmével boldogulni. Így sutogták ezt a rossz szomszédok egy szürke délután.

* **Darányi miniszter Debreczenben.** Ma este 6 óra 54 perczkor érkezik meg Darányi földmívelési miniszter hozzánk, kíséretében vannak: Rapaics Radó miniszteri tanácsos és Kvassay Jenő vízépítészeti talajjavító hivatal főnöke miniszteri tanácsos. Darányi mellőzni kívánt minden hivatalos fogadtatást, egyenesen teendőihez lát mindjárt megérkezés után kocsin a rabkertbe és onnan a belső gazdasági intézetbe hajtat. Megtekintvén mindakettőt, szűk körben vacsorázva, pihenni tér a Bika szállodában.

* **25 év múlva.** Furcsa is az mikor az ember mint gyermek elhagyja az öreg iskolás bucsut mond egymásnak a sok együtt élt jóbarát, jópajtás, hogy ki-ki részt vegyen az élet küzdelmeiben, melyben elebb-utóbb elhull az ember, mintha csak esatában, vagy harcban volna. De mikor a pihenés óráiban eljön az emlékezés s fájva gondol a bohó s balga gyermekkor eltűnt óráira, megszólal odabent a szív, az érzés s rég nem látott pajtás, barát alakja merül fel lki szemünk előtt, ugy szeretnők tudni, mit csinál ez, vagy amaz, mive váltak a gyermekkori jóbarátok. Ilyenkor esik csak egyszer jól az előrelátás azon tette, a mi 25 éves találkozásban nyilvánul. Az üde, pajzán ifjak eltűnik delén jönnek össze megtizedelve bár, de boldogan. Ujra együtt van a sok pajtás és tartják egymást szóval, saját történeteikkel, a melyek telvék sok sok változattal. Ilyen az a találkozó, is a melyről most írunk. — Nevezetesen folyó hó 29-én gyűlnek össze a főiskolában azok, kik az 1872. évben tehát 25 esztendővel ezelőtt itt tettek érettségi vizsgát hetvenötén. — Egy részök itt, Debreczenben lólik, másrészők szertesét, az ország különböző vidéken s immár tekintelyes tagjai a magyar társadalomnak. A Debreczenben és környékén lakók között vannak: dr. Csikos Sándor orvos, dr. Szilágyi Imre ügyvéd, dr. Holländer Dezső ügyvéd, Hajdu Zsigmond református püspök titkár, Horváth Sándor, Papp Lajos Szabó József tavoró tisztak, Medgyesi Ferenc pénzügyi titkar, Pálffy István kir. táblai e'nöki titkar, Gyulai Karoly maganzó, Soós Albert; máshol Szele György bakonszegi lelkész, Sóvágó Gábor ügyvéd, Eder Géza tokei főszoigabíró, Benedek Sándor kir. tan. közg. bíró, O'vath Imre törvényzéki bíró, stb. A 75 együtt éret-

ségizett diák közül azóta 23 eihali. Az élet ben levők találkozását a helybeli lakóársak már teljesen előkészítették.

* **Darányi miniszter holnap programja.** A miniszter programjának megálla-pítására még az éjjel ideérkeztek Józsa László miniszteri tanácsos és Tóth Jenő miniszteri fogalmazó. A megálla-pított program szerint holnap reggel 6 óra 39 perczkor indul a Hortobágyra, a külön vonat. Megérkezik 8 óra 18 perczkor a Hortobágyi csárdához, ott az egész társaság kocsira száll. A miniszter a társassággal meg-nézi a tervezet szerinti öntözési területet, en-nek a megtekintése után az álatenésztési mentelepét és az egész ottani gazdálkodást 11 órakor villásreggei. — Fél tizenkettőkor indul vissza a z egész szta-rsaság. 1 órára érkeznek vissza Debreczenbe. Egytől két óráig pihenni vonul a minisztere. Két óra után meglátogatja a miniszter a külső gazdasági intézetet a pallagi földmü-ves iskolát ezek me g t e k i n t é s e után 6 óra felé a főiskola és anyakönyvtárt és esetleg a város egyéb nevezetességeit tekinti meg. Holnap este 10 órakor elutazik.

* **Műkedvelő előadás.** Holnap vasárnap este, a Margit-fürdő disztermében a debreczeni iparos ifjakból alakult műkedvelő-társaság előadja Szigligeti Ede 3 felvonásos kitéző népszínművét a „Czigányt”, amely a sikerült próbákból következtetőleg jó sikerü-nek ígérkezik. — A főszereplők hölgyek közül Menyhárt Rózsi, Kovács Margit és Gyugyei Piroska kisasszonyok. Férfiak: Kovács Mihály, Kovács József, Szabó László, Schmid Lajos, Tulnik József és Menyhárt Lajos. Hiszük, hogy a nagyközönség — a jötekon-yczélra való tekintettel — tömeges megjelené-sével fogja a szereplők fáradozását jutalmazni. Az előadást, mint már megirtuk, táncz fogja követni.

* **Dankó Pista társulata** folyton nagy közönség előtt muzsikál és énekel Aradon a „Tündérváros”-ben. Alig lehet helyet kapni a szép kerthelyiségben esténként, amiben a gyö-nyörű nótákon kívül része van a társulatnak is, mely ez alkalommal igazán szerencsésen és jeles erőkből va összeálltva. Maga Dankó Pista persze lelke az egésznek, az ő virtuóz gyönyörkötöttó játéka mindig legerdekesebb pontja a műsornak. Különösen Gálfalvy Irén és Kósa József az Operaház tagjai vál-nak ki, oly remek hanggal és kitéző iskolázot-sággal nem igen hallottunk az elmúlt télen az aradi színpadon énekelni, mint ahogy ők a magyar nótákat előadják. De a többiek is, Barna Rózsa, Sürmik Fülöp, Lantos István kiváló énekesek és nagy erőssé-gei a társulatnak, melynek összetanultsága kitéző. Az új Dankó nóták közül a „Három sósperecz”, „Valamennyi újságíró mind hun-czut”, „Bíró uram, bíró uram” s a legislegszeb a hangulatos, édes-bus kurucz nóta: „Gyöngé violának. . .” nagy Bercsényi Miklós kesergé-se. Vét önmaga ellen ki elmulasztja meghal-gatni a Dankó Pista szép nótáit.

* **Darányi és a debreczeni gazdák.** A földmívelési miniszter ide jövele alkalmából azon óhajának adott kifejezést, hogy teljes tájékoztatására az itteni gazdasági viszonyoknak, szeretne az itteni értelmesebb gazdák közül többet megismerni, és velők személyesen beszélni. A tanács megbízásából a fő-jegyző által a holnap hortobágyi ki-rándulásra gazdáink fiatalabb generációjá-ból többen megletek hívva.

* **Elért cél.** Min' azt hetekkel ezelőtt megirtuk volt Bó d ó Kálmán meglötte ma-gát és súlyos sebbel haldokolva szállították a kórházba. A boldogtan vőlegény végre elérte célját kisenvedett. Tegnap halt meg teme-tése holnap lesz.

* **Egy néma gyermek eltűnése.** A mezőrendőrséghez fordult a szegény síró rivó I l j é s Jánosné segítségért az ő nagy bájában. Eltűnt, elveszett tegnap reggel 4 óra-kor házatól kis 10 éves néma leánykája. A szomszédok állítása szerint egy idegen öreges asszony csalta el a kis gyermeket.

* **Kossuth Ferencz díszelnöksége** Diszes küldöttség járt K o s s u t h Ferencz országgyűlési képviselőnél a tatavárosi függetlenségi kor képviselőjében. A küldöttség vezetői C s é m y Zsigmond elnök és H a n á k János alelnök voltak, akik hazafias beszédben értesítették Kossuthot, hogy a kör nevében jöttek, abból a célból, hogy átadják tiszteletük jeléül azt a díszelnökségről szóló szép okmányt, melyet közgyűlésük határozatából készítettek. K o s s u t h Ferencz melegen köszöntö meg a tisztelet és szeretet nyilvánlásait, s a küldöttség minden egyes tagjával váltott néhány barátságos szót. A küldöttség ezután a szíves fogadás emlékével, emelkedett hangulatban távozott K o s s u t h Ferencz lakásáról.

* **Egy lelkes állás megszüntetése.** A Bihar-dőcegyi ev. ref. egyház község kebelében — mint értesülünk — mozgalom indult meg az iránt, hogy az eddig fennállott kettős lelkesítést megszüntessék oly formán, hogy az közelebb elhunyt K a s s a y Ignác lelkes belyét nem töltik be, hanem az eddigi két lelkes által teljesített funkciókat a jelenlegi lelkes egymaga vagy esetleg kaplással végezze. A mennyiben nagyobb egyházközségekben is fűződik egy lelkes, a hívek remélik hogy az egyházmegyei és kerületi felettes hatóságok nem görditenek akadályt a megszüntetett egyik lelkesi állomás megszüntetése elé; főleg miután a másik lelkesi állomás javadalmát emelni szándékoznak, úgy hogy a másod osztályból első osztályúvá emeltessék. A megszüntetés ügyét az érmeleki egyházmegye közéleti gyűlésén fogja tárgyalni.

* **Harmincz évig ágyban.** Teignmouth-ban meghalt a minap egy 82 éves matróna, a ki életének utolsó 30 évét az ágyban töltötte. 1858-ban egy este teljesen egészségesen lefeküdt az ágyába s reggel kijelentette, hogy az ember boldogan csak a parnák között érezheti magát. Elhatározta, hogy nem is hagyja el többé az ágyát, egész életében ott marad. Ugy is tett és igen meglegedettnek érezte magát különös életmódjában; nem volt beteg sohasem. Ágya előtt tükröket állított föl úgy, hogy mindent láthatott abból, a mi kint az utcán történt. Naponta fogadott látogatókat s mindenkit rá akart beszélni az örökös ágybafekvésre.

Megölte a szeretőjét.

— Egy vad férj gyilkossága. —

Debreczen, július 17.

Megrendítő drámáról ír szegedi tudósítók. Olyan eset ez, mely megvilágítja azokat az állapotokat, melyek az alsó néposztály körében uralkodnak. Megölte egy asszonyt. Félig leány volt, félig asszony, egy ama vadházások közül, akik oly csodálatos nagy számmal találkozunk az alföldön. Megölte az urát, mert hogy elhagyta az urát. A szerelem kést adott a suszter kezébe, kést, amelyivel különben állati bőrt szokott vágni. Ezuttal ember bőrt, a volt asszonya bőrét hasogatta vele a megvadult ember. Elbódította a vér a susztert, vágott és szurt és az őt sebbel ellátott szerencsétlen áldozat fél óra múlva kiszenvedett.

A házaspár e szerint nem volt tulajdonképeni házaspár. Csak amugy egyszerűen összeálltak B r a u l i k Gyula cipész és a 21 éves szép C s i k y Mária; az utóbbi nem ismeretlen a bukkolt leányok körében. Braulik tulajdonképen feleséges ember. Elvett egy leányt, de az esküvő napján megszökött tőle. E miatt való bujában azután Braulik egy ideig nem dolgozott, azután felhagyott a mesterségével, házmester lett és ebben a ran jában összekerült a szép C s i k y Máriával, kinek egy kis fia is van.

A közös életben hamar megkezdődtek a bajok. Ezuttal nem tudni, ki volt az oka, mert csak az egyik fél emeli a vádját a másik irányában. A másik nem szólhat semmit. A másik ugyanis halott és kiterítve fekszik a közökházban a márványkövön.

Kettőjük közül, a ki él, a gyilkos, azt mondja, hogy ezen egy év alatt ő tökéletes szerelemmel szerette az asszonyt, még a gyermekét is. De nem így az asszony. Az év folyása alatt éppen tizenötöszer hagyta el a vele közös háztartásban élő embert, az ember pedig mindig csak könnyörögve bírta visszahívni.

Igy tett Csiky Mária most harmadnapja is, amidőn ott hagyta Braulik Gyulát valamely csiládi pörpatvar után s átköltözött Csizmadá Ferenczéhez. Valószínűleg szolgálatot akart keresni a szerencsétlen. Ide hozta gyermekét is.

Braulik is eljött tegnap ide és meg is ölte az utcán. A gyilkos ugyanis azt a hirt hallotta, hogy az asszonya az ő külön lakásában nem volt otthon az éjszaka. Erre dűbe erőtt vett a lelkén Elhatározta, hogy elmező hozzá s visszahívja. Ha nem jön megöli a gyermekével együtt.

Ma kevéssel deli tizenkét óra után át is ment a közeli utcába. De a bőrvágó kést a finom élű, suszternyelven kneipmessernek nevezett aczélt a zsebébe tette.

— Gyere vissza — mondta Csiky Máriának.

— Nem megyek — mondta Csiky Mária mert rossz vagy. Ha tisztességes ember volnál, a feleséged sem hagyott volna ott.

Ez megint csak jobban ingerelte. Akkor föl akarta venni a gyermeket az ölébe.

— Ne bántsd a gyermeket — szolt neki az asszony — neked úgy is semmi közöd hozzá.

A vad férjet elfutotta a mérég. — Meg fogtok halni — ezt mondta és elővette a kneipkést.

Az asszony sikoltott; futni kezdett, az ember utána. Az utcára érve utolérte a második ház elején. Azt mondja, meg akarta csokolni s az asszony arczul ütötte és a földre esett. Inkább hihető, hogy ő lökte fel — E mikor feküdt az asszony a földön, szurkálni kezdte. Belevágta a kést előbb a hátába markolatig, azután a mellébe, azután a kölykébe. A szerencsétlen vérből patakzottan terült el az aszfalton.

Az ember most maga ellen fordította a fegyvert. A mellébe szurt. De nem bírta megölni magát mert két arrajáró rárohant és elvette tőle a kést. Később átadták a rendőrségnek.

A szegény leány a súlyos sérülések következtében nemsokára meghalt.

Az új képviselő.

Nagy-Buczkás híres volt arról, hogy apaja-nagyja dühös ellenzéki érzelmeket táplált. A fináciz hürere is prűszkölt. az adó-emlegető hetek mulva is tapogatta a hátát — ha elérte; ura, parasztja tetőtől talpig magyar gunyába járt.

Ha valamelyik lakos fia fekete-sárga zsinórcs cserepárnak vált be, nem volt szabad még haza sem kukkannia, míg a három esztendő le nem jára, de azután sem valami nagy becsületnek örvendett. Hanem ha honvődet csiphettek meg, lett légyen bugyogója Herkulesre szabva, míg maga csöpp volt is; ha olyan menybe-ballagóban feszített is, mint valami tiszai csányesz: annak volt jó dolga. Ott fogták, kihízlaltak, minden zsebet teledugdosták mindenféle jóval, még pénzzel is.

Minden haznál az első szoba főhelyén ott függött Kossuth apánk és családjá arczképe; ő hozzá imádkoztak, az ő nevére esküdtek. Általános olvasmányok szabadságharc története volt. Ilyenkor szemük szikrát, Bánffy neve hallatára pedig zöld karikát szórt.

Szóval: igazi vadmagyarok valának ő kigyelmeik. És éppen ezért az adót is rendezsen — nem fizették. Egymásután csapatta el

nagylekintetű pénzügyigazgatóság a nótáriusokat, mert soha onnan egy fitying adót kivésalni nem voltak képesek. Hanem hiszen addig hétfő a hétfő, míg éjjel el nem mulik.

Nyakukra küldtek egy olyan kitanult végrehajtót, hogy ez még a harisnyaszárba rejtett penészes forintokat is elő tudta sikeríteni. Hiába volt minden fiúka, a tisztelet (?) végrehajtó ur talált módot, hogy a kincstár is megkapja a maga részét, de ő is zsebre vágghassa csinos osztalekát. Ha valaki újév reggelén találkozott vele éhomra: biztosra vette, hogy általa megkoppasztiódik. Ha egyéb lefoglalnivalót nem talált, a névnepre készült ebédet fojlaltatta le. Igaz, hogy hat zsandár asszisztálásával.

Szóval olyan észszerűen viselkedett a nemes ur, hogy a falu bölcei valami módot iparkodtak kieszelni, hogy őt szép szerével lerázhassák. De bár sok mindenfelét megpróbáltak, nem sikerült, mert hiszen a piéca csak onnan enged, ha már tel van, ha már nincs mit elpusztítani.

Hanem hála Bánfinak, mégis sikerült. Mert hogy ő osztalta fel a t. Hazat és mert hogy ő adott alkalmat, ő igazította egy a sort, hogy megint volt módja a szegény magyarnak egy kis potyához jutni.

Kitalálták hát a nagy buczkásiai, hogy a mélyen tisztelt végrehajtó urat megteszik — követnek. Közhelyesléssel fogadták a tervet és foganatosítására megalakították a végrehajtó bizottságot. (nem szatira ez? !), amely aztán föl is ajánlotta Pörgő Bandi uramnak a függetlenségi képviselőjelöltsége: azon biztos izérettel, hogy egyhanguan lesz meg. De oh fátum: A t. ur e fogadta a jelöltséget, de — kormányparti programmal és azon kijelentéssel, hogy ő egy arva fillért sem reszkiroz. Ha kell az ő szeméye, válaszszák meg ingyen, érdemeiért.

Szegény buczkásiai! Mit volt mit tenniök, még ebb is belementek és a világ kilenczedik es dája gyanánt kürtölték az újságok, hogy az ő ellenzéki kerület egyhangulag kormánypartit választott, még pedig teljesen ingyen. Pörgő Bandi ur bokros érdemeire való tekintettel.

Hanem, bár ő el is pusztult onnan, jámbor Nagy-Buczkás! azt hiszed, megszabadultál? Dehogy!

Minden ambíciózus dobporgettató ur a ti nyakatokat igyekszik megnyergelni és hogy mentül nagyobb érdemük legyen, azt is igyekezni fog megtalálni, a mit előde meg hagyott. De úgy kell nektek!

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde

július 15

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u d a	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	76	8.95 — 9.10	80	9.50 — 9.55
" " "	77	9.15 — 9.30	81	9.50 — 9.6
" " "	78	9.25 — 9.35	82	— — — —
Tiszavidéki ó	79	9.35 — 9.45	—	9.55 — 9.60
" " "	76	9.00 — 9.30	80	— — — —
" " "	77	9.00 — 9.4	81	9.60 — 9.35
Pestvidéki ó	78	9.30 — 9.55	82	9.50 — 9.55
" " "	79	9.45 — 9.60	—	— — — —
" " "	79	9.05 — 9.35	80	— — — —
Fehérmegyei ó	76	9.30 — 9.40	81	— — — —
" " "	78	9.45 — 9.45	82	9.55 — 9.6
" " "	79	9.45 — 9.55	—	9.50 — 9.55
Bácskai ó	76	9.15 — 0.30	80	— — — —
" " "	77	9.80 — 9.40	81	9.55 — 9.60
" " "	78	9.35 — 9.45	82	9.55 — 9.65
Észak magy	79	— — — —	—	— — — —
" " "	78	— — — —	80	— — — —
" " "	79	— — — —	81	— — — —
			Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj	70 — 72	6.90	7. —
" másodrendű	uj	60 — 62	6.75	7.85
Arpa takarmánynak	"	62 — 64	5.00	5.35
" égetni való	"	64 — 66	5.65	6.15
" serfőzdei	uj	39 — 41	4.35	4.05
Zab	uj	— — — —	4.25	3.95
Tengeri bánsági	uj	— — — —	4.10	4.00
" más nemű	uj	— — — —	3.35	3.90
Repcze bánsági	uj	— — — —	3.20	4.50

Sertés vásár.

július 15

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 53—54 krajczárig, közép (páronként 250—260 kilogramm súlyban) 54—55 krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajcárig.

Sertéslétszám: 1897. évi július 13-ik napján volt készlet 32367 darab, 1897 július hónap 14-ik felhajtattott 174 drb, 1897 július hónap 14-ik napján elszállított 454 drb, 1897 július hónap 15-ik napjára maradt készletben 32087 drb. A hízott sertés üzlet-rányzata változatlan.

Sertés-konsumvásár. A földmívelési miniszter a sertéseknek a budapesti sertéskonsum vásárról a vidékre való szállítását rendelet útján beszüntette. A vidékre ezentúl csak Kőbányáról lehet sertéseket szállítani.

CSARNOK.**A prágai ghetto ből.**

— Kohn S. zsidó történetei. —
Fordította: ifj. **Móricz Pál.**

Egyedül jogosított magyar fordítás

A csipkekereskedő.

MÁSODIK FEJEZET. 28.

Bresnitz betegen feküdt s Kele most hozzáf fordult tanácsért.

— Kedves gyermekem, most már hiában ellenkedel, mondta. Mert férjed bár jó ember de igen makacs. Ha arról nem lett volna szó, hogy engem küldtök a vásárba, akkor neki sem jutott volna ez az eszébe. Téged minden-estre nagyobb baldovernek (üzletben jártas személy) tart, mint magát. Hanem úgy véli, hogyha alkalmas lettem volna, akkor maga is csak megszeret valahogy. Hiába, az emberek már ilyen különösök, a maguk gyöngéjét nem akarják soha elismerni, de különben is, mit tehetsz ellene, ha már egyszer utazni akar? Hisz ő az ur, övé a vagyon, melyet ugyan a te szorgalmad és tevékenységed gyarapított fel ennnyire, de hát eredetileg mégis csak az övé. minden s oda teszi, a hová akarja. S ha szó-váltásba elegyedél vele, felingerled, czivódás lesz a vége, pedig idáig még nem czivódtatok. Egyébiránt, hisz örökösök az Isten, borach hu (dicsértessék.) És életemben már gyakran tapasztaltam, hogy a legügyesebb kereskedő is, a ki pedig a legnagyobb mevin (szakértő) volt, olykor-olykor sok pénzt vesztett a vásáron, holott a másik, aki a legnagyobb másze beheme (esacsi) volt — no ne véld, hogy a férjedre értem, természetesen az Isten segedel-mével sok pénzt nyert s meg is gazdagodott. Nagyon sok példát mondhatnék neked erről, csak a szegény lábam ne sajogna úgy, bizony, bizony minden szót fájdalommal nyögök ki.

Kele Lucka vakon bizott öreg barátjában, ki szülsége helyett szülsége volt, ki felne-velte s oltalmazta fiatal éveiben. És szomoruan bár, de megnyugodott az elkerülhetetlenben, hogy Lucka a megállapodás szerint kedden Bresnitz helyett elindult Lipesébe. Kele külön-ben minden óvintézkedést megtett, mi ily kö-rülmények között lehető volt. — Intette a férjét, hogy óvakodjék mindenkitől. S a mely pénz a portékákra volt szánva, azt bevarta a zsebébe. Az utiköltséget külön bőrszékénybe tette, hogy míg csak nem lesz szükséges, ne is nyuljon a bevart zsebéhez. És az üzlet bar-átjának nemcsak a pontos címét nevezte meg, hanem igazi teljes személyleírását is adott róla. Megmagyarázta a Marian szokásait is, hogy egy-egy szállítmány csipkét a követke-zőkből állit össze: egy harmadrész legfino-

mabb, egy harmadrész közép finom s egy har-madrész közönséges csipkét csomagol egybe. A közép ár pedig, mire már az utolsó vásárkor megegyeztek, husz garas rőfönként, mely ár már régebb idő óta állandóan változatlan is szokott lenni. És hogy a minőségekről is fo-galma legyen, minden csipkéből adott neki egy-egy darab mintat. Ezenfelül még külön Marian Vikornak is irt egy levelet, férje által küldvén, melyben maga helyett férjét ajánlotta a pártfogásába, hivatkozván a több éves üzleti összeköttetésükre, mely még férje első felesé-gének, sőt anyjának az üzleti idejébe vissza-nyúlik. És a mint hogy e hosszú időközön ke-resztül soha semmiféle összeütközésük nem volt, azzal a reménységgel ajánlotta férjét, hogy azt is szolidul, becsülettel fogja kiszol-gálni.

Lucka ezeket a jó tanácsokat oly szelid, türelmes mosolylyal hallgatta, mint az öntuda-tos emberek, kik tudják méltányolni a mások gyöngéit is.

És kora kedden reggel, miután a reggeli istentiszteleten résztvett, feleségétől, gyerme-keitől s a nagybácsitól gyöngéden elbucszott, utnak is indult Lipesé felé.

HARMADIK FEJEZET.

Az embernek már természet az, de kü-lönösen az asszonyoknak, hogy minden fontos lépés miatt kesereg, szemrehányásokat tesz magának. S Kele Lucka bár okos volt, de asszony is volt tetőtől-talpig. A férje még fél-napi járásra is alig mehetett Prágától, már is megbánta, hogy makacsságát miért nem igye-kezett megtörni még nagyobb makacssággal. És miután már mást nem tehetett, hát nagy-bátyja betegágyához sietett és azt önböcsmé-lés, szemrehányásokkal igyekezett könnyíteni-bánatos, terhes kedélyén.

— Képzeld csak bátya, mondta, mennyire megdölgötlan is voltam. Az egész vagyonunkat reábiztam Hirschre s most viszi Lipesébe. Hisz igaz, derék chosener (tisztos) ember, de mint szoicher (üzlet ember), annyit sem ér, mint a legkisebb leányom! Hátha most ut-közben elveszti azt a pénzt, vagy valami haszontalan ringyet-rongyot tukmálnak reá. Is-tenem, istenem, hogy fogom akkor a férjem, gyermekeim eltartani s tégedet jó nagybá-tyám?

Folyt. köv.

Nyilt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű termé-szetes hashajtószer a

Ferencz József-

keserűviz,

a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhirnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekin-tendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A millenniumi nagy éremmel egyedül tün-tettetet ki.

Kéretik csak **Ferencz József-keserűviz** nem, pedig budai vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igaztatóság Budapesten.)

Mattoni Erzsébet sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: május 1-től szeptember 30-ig

Kiváló hatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **dr. BRUCK J.**, helyetteseként **dr. Polgár Emil**, nőorvos.

Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Pontos közlekedés a társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve.

Allomás hely: **Ferencz József-tér**, a régi Lloyd épület közelében.

A legjobb és legégszerűsebb
üditő-ital.
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cog-nackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületek ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYÓ-KIVÓ

plítja a szomjat, hűsít és felfrísít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőég tikksasó hatása ellen.

Allami és orvosi ellen-örzés alatt

Guber & Korras
Leghathatósabb
vas - arsen - viz
vérszegénység, női, ideg- és bőr-betegség ellen stb.

Dr. Braun, Chrobak, Kaposi, Neumann stb. egyet. tanárok által ajánlva.

Eladás: **MATTONI és WILLE**
BUDAPEST, Teréz-körút 37 és Diana-fürdő-épület.
Mattoni Henrik, Bécs és Franzensbad és minden gyógyszerárban.

Eladó

Kétszáz azaz 200 darab öt hónapos baris ma-lacz Kiss Miklós-nál Ér.-Adony, vasut-állo-más Ér-Mihályfalva.

Izzadnak önnek a lábai?

Ha igen, úgy vegyen 22 krért egy tégely

„Mars“-lábkenőcsöt, mely a lábizzadás, feltörés, talpégés, fellovaglás gyógyítására az egyetlen biztos hatású szer.

Szétküldési hely: **TAUB ERNŐ gyógyszerész laboratoriuma, Bpest, VI., Lovag-utcza 15.**

Főraktár: **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utcza 12.
Raktár Debreczenben: **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszerárban.

Kiadó

Nagy-uj-utezán egy 5 szoba, konyha, kamara, pincze, 3 lóra való istállóval, padlásból álló

lakosztály.

Beköltözködni aug. 1-én.

Gyönyörű uri lakás, szép beültetett virágos udvarkerttel.

Értek. Nagy András keztyüsnél.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékünkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk sietünk az legott elűntetni, nehogy nagyobbodjanak, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, ép úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. — **A legtöbb betegség kútforrása a gyomor rendetlen működése amit — idejekorán használva. Egger kellemes ízű Sodapasztyillája csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok és mellbajok, köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek — Egger kitűnő ízű Mellpasztillája megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 és 1 ft. Próbadoz 25 kr.) — Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár: Nádorgyógyászatár.**

(Dr. Egger Leó és Egger J.)
Budapest, Váci-körút 17.

5456 K.
1897.

Pályázati hirdetés.

A Balmaz-Ujvárosi nagyközségben halálozás folytán megüresedett egyik községi orvosi állásra ezennel pályázat hirdettetik, mely állással a község részéről évi 600 (Hatszáz) forint fizetés van egybekötve, szedheti ezenkívül a községi szervezési szabályzatban megszabott díjakat, megjegyztetik, hogy a község lakosságának a száma 10000-en felül van, s ezenkívül annak határához 8—10 együtt mintegy 50.000 hold kiterjedésű nagy gazdaság van, melyek az orvos jövedelméhez jelentékeny összeggel járulnak.

Felhívtnak pályázni szándékozóknak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket alólírott hivatalhoz f. évi július hó 31-ikén este 5 óráig adják be, később beadandó kérvények figyelmebe vétetni nem fognak.

A választás határnapja f. év aug. hó 2-k napja, helye B-Ujváros község. Debreczen, 1897. július 16-án.

Pákozdi Sándor
főszolgabíró h.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85—100% porfinomsággal

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására. kitűnő hatása az összes gabbaneműk, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A csirában oldható foszforsav barométer szavatosságot vállalunk, netaáni hiányt megtérítünk. — Arájanlatokkal, szakmunkakkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál a csehországi

Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősege
a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.



NOVOTNY ANTAL

harangöntőde és vasharanglábgyár Temesvár-Gyárvaros



harangok mindig raktáron vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálok.

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagy ságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, miáltal a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitüntetett, atlyukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és igé egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom tovább: régi harangok vertvas koronávali felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu oraharangukat. — u 300 kgr. és azon alul

„Az ezredéves orsz. kiállításon Budapesten 1896. Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.“

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárak BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

„COLUMBIA-DRILL“
Legjobb szántógépek, borotvák, szecskaszögök, repavágók, kukortermozsolók, darálóok, őrlő-malacok, egytemes aratók, két- és háromtemes aratók és min-den egyéb gazdasági gépek.
Leomhítt és gozsdapályáig készítenek szék, berendezési, tisztítóeszközök, konyhai- és aratógépek, szecskaszögök, gépek, szecskaszögök, repavágók, kukortermozsolók, darálóok, őrlő-malacok, egytemes aratók, két- és háromtemes aratók és min-den egyéb gazdasági gépek.
Realitica dréjgizétek kúndra ingem és bérmenter kúndérek.

Képviselet és bizományi raktár:
BAUER és TÁRSA cégénél
Debreczenben, Nagypéterfia-u. 871 sz.